

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 787 8° (LN 1113 8° copy 1)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 787 8° (LN 1113 8° copy 1)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 787 8° (LN 1113 8° copy 1)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 787 8° (LN 1113 8° copy 1)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 787 8° (LN 1113 8° copy 1)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 787 8° (LN 1113 8° copy 1)

No 787.

M. Turck fort

= LN 1113
ex. 1 M

CHRISTO

OPT. MAXIMO ASPI,

ANTE SEQVENTIA THEMATA

Vir Præstans M. Nico: Henningius Sæ
cratissimæ Theologie Candidatus, pro
sequendo in eadem facultate gra-

du. Iohan: Michabæo. D.

T. præsidente instan-

tis mensis XXI.

publice dea-

fendet.

2

DE TRADITIONIBVS, CAEREMONIIS
ac Ritibus humanis in Ecclesia.

3

I.

Christianam Ecclesiam ab omnibus hominum figura
mentis ac traditionibus liberam esse uox diuina
commonstrat, Cum illam nō ex cuiuslibet Sed Diuini dñe
taxat uerbi auditu concipi, nasci & fouveri affirmat.

II.

Hac etiam perpetua suos Dominus nota signauit
ut ipsius uoci (in uniuerso pietatis negotio) soli auscul-
tent, atq; ab ea sola, & nequaq; ab illis hominum quo-
rumcunq; uerbis placitis aut opinionibus pendeant.

III.

Eapropter Ecclesiae uniuersae interdictum est ne
in uera pietatis doctrina ac religione quidq; doceat aut
usurpet quod uerbum domini non tradiderit.

III.

Quare nihil magis uel extinguit fidem, uel labo-
ractat Ecclesiam, q; hominum in serendis nouis dogma-
tibus audacia, & in serendis legibus nouis licentia.

V.

Illæ enim fidei Simplicitas corruptitur, bac uero
infœlces conscientiae crudeliter vexantur, & illaqueatæ
in pernitiosam seruitutem impie rediguntur.

VI,

Proinde cedendorum dogmatum ferendarumq;
legum, (quibus conscientiae grauenter) potestas, pro-
phetis Apostolisq; incognita & adempta, alijs quibuslio-
bet (Seu synceris seu personatis) Ecclesiarum ministris,
(quibus nihil nisi in ædificationem donatum) concessa,
nullatenus existimanda est.

VII.

Evidentia sane, nihil omnium impensius curant.
cauentq; cum prophetæ, tum Apostoli, quam ue pere-
grinis hominum commentis, ac nouis & a uerbo domini
alienis observationibus onerentur, liberatae per Christo
tum conscientiae, atque ne Dei cultus, humanis seu opio-
nionibus seu intentionibus contaminetur.

VIII.

Vnde quoties uoci cœlesti aliquid (pro tenebro-
sa rationis temeritate) additur derogaturue (quasi id
pietatis salutis electorum necessario ac per se subsistit

3

at exitiales conscientijs religioniq; struuntur insidiae.

IX.

Vnus est Ecclæsiæ & fidelium animarum Rex Legifer, ac salvator, penes quem solum seruandi per dendiq; potestas est, unica est ianua qua electi in vitam ingrediuntur, unica & via per quam ad eandem peruenit, a qua qui multum parumue (Seu ad dexteram seu ad sinistram) declinant, tota via exorbitant & deerant.

X.

Verus autem æterni Numinis cultus, Spiritualis est, ut nec carnali rationis iudicio rite constitui, nec in rebus ritibusue carnalibus (per se) consistere possit.

XI.

Nullus siquidem cultus Deo gratus est, nisi qui ad ipsius uoluntatem (tanquam ad unicam omnis pictatis amissim) componitur & comparatur.

XII.

Constat itaq; Ecclesiam purissimam tum extitisse, optimeq; floruisse religionem, quum Salutari doctrinæ

humanarum traditionum penitus nihil, cultui uero Dei,
humanarum Cæræmoniarum, quam minimum, permis-
tum fuit.

XIII.

At quia nulla mortalium societas sine externis
ritibus conseruatur, nulli honesti congressus sine cære-
monijs celebrantur, Ecclesia cæmonijs in uniuersum
carere nequit.

XIII.

Horum alias in utroq; populo Deus instituit, alio-
as gubernatorum (ordinis utriusq;) sedulitas, pie, pru-
denter, & sobrie, subiectis imposuit, quibus decenter
& ordinate in religiosis cætibus omnia peragerentur.

XV.

Priores voluntate constituentis necessariae, poste-
riores (pro indifferentia rerum) liberæ, pijs semper ha-
bitæ, & absq; necessitatis opinione, usurpatæ sunt.

XVI.

In nouo itaq; Testamento, ritus necessarij exi-
stimandi sunt, quoscunq; eiusdem author ac Mediator

4

fidelibus tradidisse ac commendasse dinoſcitur.

XVII.

Quaecunq; his, Sobria plorum ministrorum prudentialia, (arquam reuerentiae Diuinæ incitamenta ac symbole, vel tanquam Sanctæ concordiæ vincula, ad decorum & ordinem pertinentia) addidit, inter liberas obſeruationes deputari debent.

XVIII.

In hiſce cum ſanciendis, tum praefandis, excipiendo cauendumq; magnopere, ne uel ad Salutem creuantur necessariae, uel conſcientias obſtruant religione, uel ad Dei cultum conferantur, uel pietas in eisdem (per ſe) reponatur, uel impia quavis opinione corrumptantur.

XIX.

Nam res adyaphora & opera quælibet media, (quorum (Scilicet) electio obſeruatioq; libera eſt) ſi in partem Diuini cultus, aut Iuſticiæ ſpiritualis cauſas, aut tanquam beneficiorum Christi merita, uſurpentur omnem illico pietatem cuertunt.

XX.

Sacrilegium quippe est, res Liberas, aut hominum leges, hoc nomine fidelibus obtrudere, quasi ad salutem necessariae sint, aut obseruat & Iusticiam, Salvatorem, remissionem peccatorum ac vitam eternam mercantur.

XXI.

Sic enim regnum Christi iniuditur, sancta fideli-
um libertas eripitur, Ecclesia indigne opprimitur, &
periculosa conscientijs vulnera infliguntur, quibus ma-
lis salus mortaliuum maxime impeditur

XXII

Propterea ritus quilibet impij, inepti, & indecori, ex Ecclesia tollendi, non impij ex se, propter abusum mutandi, Medij, decoro, ordini & concordiae a-
lendae utiles, absque superstitione obseruandi sunt.

XXIII.

Et his consequitur nihil in Ecclesia cultuue dtui-
no nisi quod aedificationi, ordini, disciplinae ac pacis fa-
delium seruit, ulla bonorum autoritate tradendum
aut usurpandum esse.

XXIII.

At vniuersa traditionum rituumq; papallum quae
les corruptissima abominationum mater Roma peperit,
& iniusta ui defendit) congeries, iisdem finibus & officiis
contraria & a uera pietate aliena inuenitur,

XXV.

Eiusmodi enim & innumeri pene sunt, & Ecclesiastam iugo importabili grauant, & omnem religionis puritatem encruant atq; extinguunt.

XXVI.

Maxima omnium pars palam impia, pars impiae ac superstitiosis opinionibus contaminata cum sit, omnes tamen sub seuerissima districione præcipiuntur, & sub interminatione mortis aeternæ rigidissime exiguntur.

XXVII.

Horrendum est quod peccatum mortale in singulorum violatione & omissione constituunt: Idolatricum est quod in eorundem obseruatione, Iusticia, Salutis ac uitæ aeternæ meritum collocatur.

XXVIII.

Falsum est, quod ad Cultum Dei, ac perfectionem

nem Christianam, & ad salutem consequendam, talium
obseruatio, necessaria esse affirmatur:

XXIX.

Impia est traditio, quæ Romanum tyrannum caput Ecclesiæ, vicarium Christi, successorem Petri plenariae potestatis prærogativa præfulgentem, dominum orbis, utroq; gladio diuinitus armatum, mentitur.

Impia & illa est, quæ Romanam Ecclesiam, omnium Ecclesiarum caput, & orbis uniuersitatem dominam comminiscitur.

XXXI.

Impia quoq; illa est, quæ uniuersam Episcoporum turbam, authoritate condendi leges & cedendi dogmata (quibus obstringantur fidelium conscientiae) armat,

XXXII.

Temerarium est quod pro Sacramentis, Figmenta quædam humana, obtruduntur. Superstitiosum uero quod diuina Symbola, multiplicatis sine modo ac numero, cum ritibus quibusdam inutilibus, tum prauis opinioribus, contaminantur.

6

XXXII.

Sacrilega est alterius speciei cœna dominica sub
trac̄cio, alterius in usus illicitos & alienos reseruatio.

XXXIII.

Sacrilega quoq; est sacramenti ipsius pro uiuis, p
mortuis, ac rebus quibuslibet, Sacrificatio, & Miſsa
rum præcularumq; symoniaca nundinatio.

XXXV

Commentitia sunt & uerbo Dei contraria, que
de animarum tormentis in purgatorio, & earundem
liberatione singuncur.

XXXVI

Idololatricum est, quod mortuos in necessitate in
uocant, illorumq; reliquias ac statuas uenerantur.

XXXVII.

Superstitiosa & impossibilis est illa de annua de-
lictorum omnium enumeratione lex, nullo uerbi diuinii
testimonio fulta, impia quoq; & tyrannica est casuum
Papalium Episcopaliūmq; reseruatio,

XXXVIII.

Commenta de priuatis satisfactionibus pro omnibus ac singulis cuiusq; peccatis, persoluendis, contra Mediatores gloriam & officium, manifeste pugnant.

XXXIX.

Multarum ingentiumq; abominationum fons est diabolica Sacri coniugij & ciborum prohibitio, Nec his melior stolidorum uotorum temeraria nuncupatio re reputanda.

XL.

Totus Monachatus (qualis sub aliis Antechristi coa luit) aliud nibil quam impiatum, scelerum ac superstitionum innumerabilium, colluicies ac lerna corruptissima est,

XLI,

Nihil prorsus suffragantur, uel monasticis nungis, uel alijs Papalibus superstitionibus, Nazareorum Rechabitarum, aut piorum patrum, veteris populi exemplaque ut a Superstitione aliena, sic illis prestigijs dissimilia, multis modis inueniantur.

XLII.

Et si rerum ac rituum, Suapte natura indifferenti
um (dum vera pietati ancillantur) usus aliquis in Eccle
sia cultuq; externo esse possit, pontificiae tamen traditio
nes de iisdem impia, impura & pernicioſa existunt.

7

XLIII.

Res etenim ex se liberæ nec alioqui inutiles, quum
impijs erroribus & falsa fiducia prophantanur, adia
phoræ esse ac dici desinunt & religionis synceritatem
quam maximæ corrumpunt.

XLIII.

Eiusmodi sunt Papales Ieiuniorum leges, loco
rum, dierum, escarum, unctionum, uestitus, rasuræ, ci
nerum, cereorum, ramorum, consecrationum, Iubilea
rum, indulgentiarum, Similium q; rtrum obseruationes
multifariam contaminatæ, quas aboleri maior necessitas
postulat, quam ulla unq; utilitas institui postulavit.

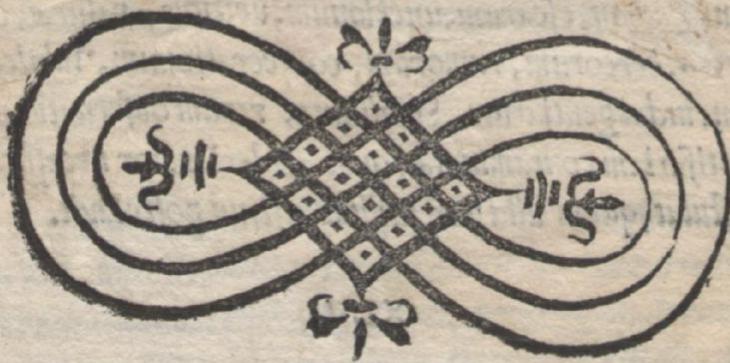
XLV.

Impie igitur & in Deum & in Ecclesiam peccat
quicunq; papisticas quælibet corruptelas uel mordicus

retinent uel ui defendunt, uel rite abrogatas restituunt
uel laniam restituendis appertinent, uel talium uniforma-
ritatem, tanquam Saluti ac pietati necessaria-
riam, rigide exigunt.

Impressa Haffniae apud Ioannem
Vinkorem M. D. LII.

787.

unt
ora